

Số: 1784/BC-SYT

Quảng Ninh, ngày 24 tháng 3 năm 2022

BÁO CÁO

Vướng mắc liên quan đến việc cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH cho người lao động mắc COVID-19 điều trị tại nhà

1. Quy định về tổ chức quản lý người mắc COVID-19 tại nhà

Thực hiện Nghị quyết số 128/NQ-CP ngày 11/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ, các hoạt động khôi phục kinh tế xã hội đang được đẩy mạnh. Theo đó, kể từ đầu năm 2022 đến nay, tình hình dịch bệnh COVID-19 trên cả nước nói chung, tỉnh Quảng Ninh nói riêng đã và đang có diễn biến hết sức phức tạp với số ca mắc được ghi nhận gia tăng nhanh. Tính đến ngày 23/3/2022, tỉnh Quảng Ninh đã ghi nhận tổng số **266.453** ca mắc COVID-19.

Căn cứ các hướng dẫn của Bộ Y tế về (1) Chẩn đoán và điều trị COVID-19; (2) Hướng dẫn phân loại nguy cơ người nhiễm SAR-CoV-2 và định hướng xử trí, cách ly, điều trị; (3) Hướng dẫn quản lý người mắc COVID-19 tại nhà,... các tỉnh, thành phố trên cả nước nói chung, các địa phương của tỉnh Quảng Ninh nói riêng đã tổ chức phân loại nguy cơ và phân tầng quản lý, cách ly, điều trị đối với người mắc COVID-19 đảm bảo phù hợp với nguy cơ và tình trạng mức độ bệnh nhằm hạn chế quá tải bệnh viện:

+ **Tầng 1:** Thu dung điều trị bệnh nhân nhiễm COVID-19 thể không triệu chứng, thể nhẹ, người bệnh nguy cơ thấp tại nhà hoặc tại cơ sở điều trị tập trung cộng đồng (đối với người bệnh nguy cơ trung bình).

+ **Tầng 2:** Thu dung điều trị bệnh nhân COVID-19 thể vừa, người bệnh có nguy cơ cao, tại các TTYT/BV tuyến huyện, tuyến tỉnh.

+ **Tầng 3:** Thu dung bệnh nhân nặng, nguy kịch, bệnh nhân phải điều trị chuyên khoa tại các bệnh viện đa khoa và chuyên khoa tuyến tỉnh.

Thực hiện hướng dẫn của Bộ Y tế về quản lý người mắc COVID-19 tại nhà theo Quyết định số 604/QĐ-BYT ngày 14/3/2022 (trước đó là Quyết định số 261/QĐ-BYT ngày 31/01/2022 và Quyết định số 4038/QĐ-BYT ngày 21/8/2021), người mắc COVID-19 thể nhẹ, không triệu chứng được phân tầng quản lý, điều trị triệt để ngoài cơ sở y tế (tại nhà, cơ sở tập trung) theo đúng chỉ đạo của Tỉnh¹ (trên 95% người mắc COVID-19 phải được quản lý, điều trị tại cộng đồng), hạn chế người mắc COVID-19 nhập viện không cần thiết gây quá tải bệnh viện.

Thực tế, thời gian qua, tỷ lệ người mắc COVID-19 trên địa bàn tỉnh được quản lý tại nhà và tại cơ sở tập trung luôn đạt trên 97% và tỷ lệ điều trị tại cơ sở y tế đạt dưới 3%.

¹ Theo Kế hoạch số 67/KH-UBND tỉnh ngày 07/3/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh về tổ chức quản lý, điều trị, chăm sóc người nhiễm SARS-CoV-2 trong tình huống 10.000 người nhiễm /ngày trên địa bàn tỉnh trong 14 ngày (tương đương 10% dân số nhiễm COVID-19)

2. Vướng mắc trong việc cấp giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH cho người lao động mắc COVID- 19 điều trị tại nhà

Theo quy định hiện hành, việc cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH do các cơ sở khám chữa bệnh thực hiện đối với trường hợp người lao động khám, chữa bệnh ngoại trú.

- Đối với người người lao động mắc COVID-19 đến khám bệnh, chữa bệnh nội trú hoặc ngoại trú tại các bệnh viện, Trung tâm y tế có chức năng khám, chữa bệnh thì không gặp vướng mắc trong thủ tục đề nghị hưởng BHXH. Do người lao động mắc COVID-19 được các cơ sở khám, chữa bệnh trên thực hiện điều trị nội trú hoặc điều trị ngoại trú theo đúng quy định của Luật khám bệnh, chữa bệnh: được khám bệnh, chỉ định sử dụng các dịch vụ kỹ thuật, kê đơn, cấp thuốc,... và có hồ sơ bệnh án lưu lại thông tin khám, chữa bệnh, nên đủ cơ sở cấp Giấy ra viện (đối với điều trị nội trú) hoặc cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH (đối với điều trị ngoại trú).

- Đối với người lao động mắc COVID-19 được quản lý, điều trị tại nhà: Theo quy định của Bộ Y tế, người lao động khi mắc COVID-19 được quản lý, điều trị tại nhà hiện nay chỉ được cấp một số loại giấy tờ như: (1) Quyết định cách ly, (2) Quyết định hoàn thành cách ly do UBND cấp xã ban hành; (3) Giấy trả kết quả xét nghiệm SARS-CoV-2, Giấy xác nhận hoàn thành điều trị COVID-19 tại nhà do Trạm y tế cấp,... Theo đó, người lao động không thể sử dụng các loại giấy tờ trên để làm thủ tục đề nghị hưởng BHXH do các loại giấy tờ trên được cấp không đúng quy định của Luật Bảo hiểm xã hội, Luật Khám bệnh, chữa bệnh và Thông tư số 56/2017/TT- BYT ngày 29/12/2017 của Bộ Y tế.

*** Cụ thể vướng mắc như sau:**

a) Về hồ sơ, thủ tục khám, chữa bệnh để được cấp Giấy xác nhận:

- Để cấp được Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH theo đúng quy định tại Thông tư số 56/2017/TT- BYT ngày 29/12/2017 của Bộ Y tế, người lao động phải được khám, chữa bệnh ngoại trú theo các quy định của Luật khám bệnh, chữa bệnh:

+ *Người bệnh phải đến khám bệnh, chữa bệnh tại cơ sở y tế đủ điều kiện (được cấp Giấy phép hoạt động, khám bệnh và đã thực hiện việc đăng ký mẫu dấu, mẫu chữ ký sử dụng trên giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội với cơ quan BHXH);*

+ *Người bệnh được khám bệnh, điều trị ngoại trú theo Điều 57 của Luật khám bệnh, chữa bệnh năm 2009² và được lập hồ sơ bệnh án ngoại trú theo quy định tại Điều 59 của Luật Khám, chữa bệnh, ghi vào sổ y bạ theo dõi điều trị ngoại trú trong đó ghi rõ thông tin cá nhân của người bệnh, chẩn đoán, chỉ định điều trị, kê đơn thuốc và thời gian khám lại;*

² Điều 57. Điều trị ngoại trú

1. Điều trị ngoại trú được thực hiện trong trường hợp sau đây:

a. Người bệnh không cần điều trị nội trú;

b. Người bệnh sau khi đã điều trị nội trú ổn định nhưng phải theo dõi và điều trị tiếp sau khi ra khỏi cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

2. Sau khi quyết định người bệnh phải điều trị ngoại trú, người hành nghề có trách nhiệm sau đây:

a. Lập hồ sơ bệnh án ngoại trú theo quy định tại Điều 59 của Luật này;

b. Ghi sổ y bạ theo dõi điều trị ngoại trú trong đó ghi rõ thông tin cá nhân của người bệnh, chẩn đoán, chỉ định điều trị, kê đơn thuốc và thời gian khám lại.

+ Cơ sở khám, chữa bệnh căn cứ tình trạng, mức độ bệnh và các thông tin khám, chữa bệnh ngoại trú đã được lập trong hồ sơ bệnh án để xem xét cấp cho người lao động Giấy xác nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội trong thời gian điều trị bệnh.

- Tuy nhiên, đối với người nhiễm SARS-CoV-2 không triệu chứng hoặc mức độ nhẹ được quản lý và tự điều trị tại nhà theo hướng dẫn của Bộ Y tế chỉ có kết quả xét nghiệm nhiễm SARS-CoV-2 (*test nhanh tự làm tại nhà hoặc tại trạm y tế hoặc xét nghiệm PCR tại bệnh viện*) để UBND cấp xã và Trạm y tế làm cơ sở quyết định cách ly hoặc quyết định hoàn thành cách ly và xác nhận hoàn thành điều trị tại nhà.

==> Như vậy, việc quản lý, điều trị người mắc COVID-19 tại nhà không đòi hỏi phải thực hiện quy trình, thủ tục khám, chữa bệnh theo quy định của Luật khám bệnh, chữa bệnh và không có hồ sơ khám, chữa bệnh ngoại trú để làm cơ sở cấp Giấy xác nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội trong thời gian cách ly tại nhà như những bệnh nhân đến khám bệnh, chữa bệnh tại bệnh viện.

b) Về thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH

Theo quy định tại Thông tư số 56/2017/TT-BYT, cơ sở khám, chữa bệnh cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH phải đảm bảo các điều kiện sau:

- + *Được cấp giấy phép hoạt động khám bệnh, chữa bệnh;*
- + *Người hành nghề làm việc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh phải được người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh phân công ký giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội;*
- + *Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH được cấp phải phù hợp với phạm vi hoạt động chuyên môn của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt;*
- + *Dữ liệu khám, chữa bệnh của người bệnh phải được cập nhật vào cơ sở dữ liệu khám chữa bệnh quốc gia để liên thông với hệ thống dữ liệu của cơ quan bảo hiểm xã hội. Tạo lập chứng từ điện tử về khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế theo quy định tại Nghị định số 166/2016/NĐ-CP ngày 24 tháng 12 năm 2016 của Chính phủ quy định về giao dịch điện tử trong lĩnh vực bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp và lộ trình do Bảo hiểm xã hội Việt Nam hướng dẫn đồng thời chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính hợp pháp, chính xác của chứng từ.*
- + *Cơ sở khám, chữa bệnh phải thực hiện việc đăng ký mẫu dấu, mẫu chữ ký của người hành nghề (bác sĩ) sử dụng trên giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội.*

==> Trên thực tế, từ trước khi xuất hiện dịch bệnh COVID-19, nhiều trạm y tế xã, phường, thị trấn gần bệnh viện, TTYT trên địa bàn tỉnh (Trạm y tế thuộc vùng 1 theo Quyết định số 4667/QĐ-BYT³) không tham gia khám, chữa bệnh

³ Xã vùng 1 theo Bộ tiêu chí Quốc gia về y tế giai đoạn 2020 ban hành kèm theo Quyết định số 4667/QĐ-BYT ngày 07/11/2014 của Bộ Y tế có các tiêu chí sau:

- Xã đồng bằng, trung du có khoảng cách từ TYT đến bệnh viện, trung tâm y tế hoặc PKĐK khu vực gần nhất <3 km.
- Phường, thị trấn khu vực đô thị.

BHYT (chỉ thực hiện công tác y tế dự phòng). Vì vậy, các trạm y tế trên không đáp ứng các điều kiện theo quy định tại Thông tư số 56/2017/TT-BYT nên không có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH.

Các vướng mắc liên quan đến cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH hiện đang là vướng mắc chung của toàn quốc, do các chính sách pháp luật về BHXH, Luật khám bệnh, chữa bệnh, Luật phòng chống bệnh truyền nhiễm, đặc biệt là Thông tư số 56/2017/TT-BYT chưa được chỉnh sửa, bổ sung kịp theo kịp với diễn biến nhanh chóng của đại dịch COVID-19.

Vướng mắc trên đã được BHXH Việt Nam và các địa phương phản ánh đến Bộ Y tế tiếp nhận. Theo đó, Bộ Y tế đã có văn bản số 238/BYT-KCB ngày 14/01/2022 về việc hồ sơ đề nghị giải quyết hưởng chế độ BHXH đối với người lao động điều trị COVID-19. Trong nội dung văn bản, Bộ Y tế đã xác nhận: *"Hiện nay các văn bản luật chưa có quy định dùng giấy tờ khác để thay thế giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội. Đông thời chưa có quy định chấp nhận những giấy tờ cấp chưa đúng quy định của pháp luật vẫn có giá trị để cơ quan BHXH làm cơ sở giải quyết hưởng chế độ BHXH đối với người lao động."*

Cũng trong nội dung văn bản số 238/BYT-KCB ngày 14/01/2022, Bộ Y tế khẳng định *"đang khẩn trương phối hợp với Bộ LĐTBXH, BHXH Việt Nam và các đơn vị có liên quan xây dựng Thông tư sửa đổi, bổ sung Thông tư số 56/2017/TT-BYT để đảm bảo các quy định phù hợp với tình hình thực tế"* và yêu cầu *"Trong thời gian chờ các Văn bản được các cơ quan có thẩm quyền ban hành hoặc sửa đổi, bổ sung, Bộ Y tế đề nghị các đơn vị thực hiện đúng các quy định của pháp luật về cấp và quản lý giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội"*.

- Tiếp đó, vào ngày 02 tháng 3 năm 2022, Bộ Y tế đã có Tờ trình số 279/TTr-BYT gửi Thủ tướng Chính phủ đề xin ý kiến về việc giải quyết cấp giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng bảo hiểm xã hội đối với người lao động mắc COVID-19 (**Hiện tại vẫn chưa có hướng dẫn**).

IV. Kiến nghị

1. Trong thời gian chờ Chính phủ và Bộ Y tế có hướng dẫn chính thức, tháo gỡ vướng mắc liên quan đến việc cấp Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH; để bảo đảm quyền lợi cho người lao động và ngăn ngừa nguy cơ xảy ra tình trạng lạm dụng, trục lợi Quỹ BHXH do sơ hở của pháp luật, Bảo hiểm xã hội tỉnh và Sở Y tế đã thống nhất đề nghị UBND tỉnh xem xét chỉ đạo các địa phương, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp cung cấp cho người lao động đầy đủ tài liệu, giấy tờ liên quan đến quá trình được quản lý, điều trị cách ly tại nhà do mắc COVID-19 để lưu giữ làm cơ sở đề nghị cấp lại Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH khi Bộ Y tế có hướng dẫn chính thức.

2. Đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét kiến nghị với Chính phủ sớm chỉ đạo cho phép Bộ Y tế ban hành Thông tư sửa đổi, bổ sung Thông tư số 56/2017/TT- BYT, trong đó công nhận một số loại giấy tờ liên quan đến quá

trình cách ly của người mắc COVID-19 có giá trị như Giấy chứng nhận nghỉ việc hưởng BHXH.

Sở Y tế trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- BCĐ PC dịch COVID-19 tỉnh (Báo cáo);
- UBND tỉnh (Báo cáo);
- Hội đồng nhân dân tỉnh (Báo cáo);
- Các Sở, Ngành của tỉnh;
- UBND các huyện, TX, TP;
- GD, các PGĐ Sở Y tế;
- Các phòng CN Sở Y tế;
- Các đơn vị trực thuộc;
- Lưu: VT, NVY.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Tiến Hưng